

Nyíregyháza

Beregszász

KÉT VÁROS
A HATÁR KÉT
OLDALÁN
FELFEDEZÉSRE
CSÁBÍT

Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna

ENI Határon Átnyúló Együttműködési

Program 2014-2020

PARTNERSHIP WITHOUT BORDERS

Projekt címe:

Egyházi kulturális örökség- és turizmus-
fejlesztés Nyíregyházán és Beregszászon

HUSKROUA/1702/3.1/0057

EURÓPAI UNIÓ

Az Európai Unió társfinanszírozásával
megvalósuló program

Ez a kiadvány az Európai Unió finanszírozásával jött létre.
Tartalma az alkotók kizárólagos felelőssége, nem szükség-
szerűen tükrözi az Európai Unió nézeteit.

TARTALOMJEGYZÉK

NYÍREGYHÁZA

Magyarok Nagyasszonya-társszékesegyház: ..4-7

Templomok..... 8-9

Kulturális Negyed 10-13

Sóstógyógyfürdő 14-15

Sóstói Múzeumfalu 16-17

Nyíregyházi Állatpark 18-19

Aquarius Élmény- és Parkfürdő 20-21

BEREGSZÁSZ

Szent Kereszt Felmagasztalása templom.....22-23

Úri Kaszinó 24

Bereg Vármegyei Magyar Királyi Törvényszék 24

Bethlen-Rákóczi-kastély25

Fedák-kúria25

A TÉRSÉG LÁTNIVALÓI

Vaja 26

Kállósején27

Túristvándi, Baktalórántháza 28

Tákos, Vásárosnamény.....29

Csaroda 30

Térkép 31

IMPRESSZUM

Készült a Nyíregyházi Turisztikai
Nonprofit Kft. megbízásából.

Felelős kiadó: Furkóné

Szabó Marianna ügyvezető

Grafika: Hegedüs Réka

Fotók: Csutkai Csaba,

Balázs Attila, Dobó János

Nyomtatás: Szendeczki Nyomda

A kiadványban szereplő
fotók és egyedi grafikai
megoldások szerzői
jogvédelem alatt áll-
nak. Azokat kiemelni,
más célra felhasználni
kizárólag a Nyíregyházi
Turisztikai Nonprofit Kft.
engedélyével szabad!

Bemvezető

Nyíregyháza egy olyan város, ahol iz-
galmas attrakciók találkoznak a termé-
szettel, feltöltődést biztosítva ezáltal
az ide látogatók számára. A város, mely
elindította útjára az élet örömeit ked-
velő Krúdyt, nemcsak az író számára
jelentett örök szerelmet, hanem magá-
val ragadja az ide látogatót is.

Arra biztatjuk a városba érkezőket, hogy lá-
togassanak el a határ túloldalán lévő Bereg-
szászra is, abba a városba, ahol a 12. század-
ban betelepített szászok meghonosították a
szőlőtermesztést, és ahova híres szülötte, a
színésznő Fedák Sári élete végéig visszajárt.
A két város közötti útvonalon pedig számos
építészeti remekműből csemegézhetnek.

Nyíregyháza

MAGYAROK NAGYASSZONYA- TÁRSSZÉKESEGYHÁZ

A belváros jellegzetes épülete a főté-
ren magasodó neoromán téglatemp-
lom, mely egy bíborosnak köszönheti
létét. Ha nem lett volna Samassa Jó-
zsef egri érsek és bíboros adománya,
akkor nem épülhetett volna meg ez
az egyszerűségében is szép templom.
A városszépítésre már az elődök is
figyeltek, így történt az, hogy az 1904-
ben felszentelt épület tengelyvonala
azonos a vele szemben lévő városhá-
za tengelyvonalával.

A templomhoz érkezőket egy, a
timpanonba elhelyezett dom-
bormű fogadja, mely Szűz Máriát
ábrázolja karjában a gyermek Jé-
zussal, Szent József és Keresztelő
Szent János társaságában, előttük
Szent László és Szent István kirá-
lyok hódolnak. A templom belseje
nyugalommal tölti el a látogatót,
díszítő festése, márvány szószé-
ke, szembeoltára, keresztelő kútja
mind harmóniát áraszt.

Nyíregyháza

MAGYAROK NAGYASSZONYA- TÁRSSZÉKESEGYHÁZ

Üvegablakai vonzzák a tekintetet, különösen az oltár feletti Fogadalmi kép, mely a híres üvegfestő és mozaikművész alkotása. A békeidők híres sztárjának, Róth Miksának – aki édesapja műhelyében szerzett életre szóló vonzalmat a színes üvegablakok iránt – két alkotása is megcsodálható a templomban.

A templom orgonája a híres pécsi Angster József és Fia műhelyben készült, mely a mai napig elbűvöli a zeneszeretőket.

Tipp: ha jó kondiban vagyunk, akkor irány a templomtorony! 94 lépcső megmászása után lenyűgöző kilátás nyílik a belvárosra

EVANGÉLIKUS TEMLOM

A város legrégebbi épülete a mindössze 2,5 év alatt felépült templom, mely II. József türelmi rendeletének köszönheti létét. A Nyíregyházára az 1750-es évek közepén betelepült szlovák ajkú evangélikus vallású lakosok, a tирpákok építették a templomot, melynek tornya sok évtizeden keresztül tűzjelzésre is szolgált a városban. Belső festése – mely csak a 20. század elején készült el –, ámulatba ejti a belépőt.

Tipp: 1928 óta minden egész órában a „Jövel Szentlélek Úristen” dallamát hallhatjuk a harangjátékon

REFORMÁTUS TEMLOM

A reformátusok birtokolták Nyíregyháza névadó, 13. században épült templomát, melynek helyére 1873-ra egy új, kecses templomot építettek.

Nyíregyháza

ZSINAGÓGA

A 2. világháború előtt a status quo és az ortodox irányzatnak is volt zsinagógája a városban, de ma már csak az ortodox hitközség által épített, ma is működő zsinagóga látható. Egyedivé és különlegessé rózsaszínű külsője teszi, melytől már-már barátságosnak mutatkozik a templom. A zsinagóga belső terében Z. Szalay Pál által festett bibliai jelenetek, a 12 törzs jelképei és csillagképei búvólik el a belépőt.

SZENT MIKLÓS GÖRÖGKATOLIKUS SZÉKESEGYHÁZ

A jótékonykodásáról híres Myrai Szent Miklós a védőszentje az 1897-re felépült templomnak, akinek szobra a templom mögötti teret díszíti. A templom főbejárata feletti üvegablak Tanító Krisztust ábrázolja. Érdekes, hogy ikonostázion csak a Hajdúdorogi Egyházmegye centenáriumának ünnepségére, 2012-re került a templomba.

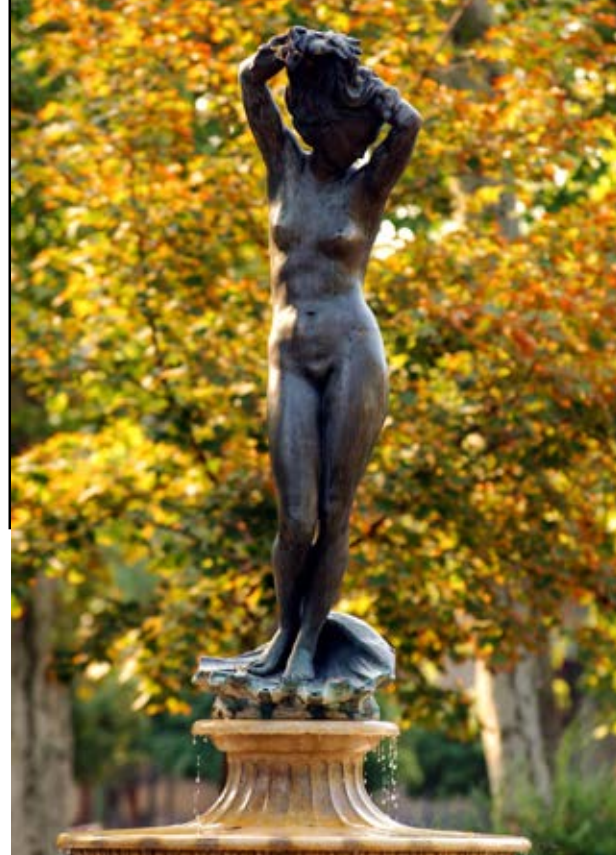
Nyíregyháza

KULTURÁLIS NEGYED – BESSENYEI- ÉS BENCZÚR TÉR

Az egykor korcsolyázásra is használt területek lecsapolásával kialakított terek a kultúra helyszíneivé váltak az idők során. Az „ikerterek” a belváros legzöldebbjei, melyek nemcsak a művészetek rajongóinak, hanem a futóknak és sétáló családoknak is kedvenc helyei.

Tipp: ha futás közben leme-
rült a telefonunk, a tereken
található okospadok bárme-
lyikén feltölthetjük

MÓRICZ ZSIGMOND SZÍNHÁZ ÉS RÓZSAKERT SZABADTÉRI SZÍNPAD

Az Alpár Ignác által tervezett impozáns épület létrejöttével a hajdani nyíregyházi lakosok álma végre valóra vált, azaz kőszínházban játszhattak a városba érkező színészek. Annyi-
ra kedvelt volt a színház, hogy idővel a nézőte-
ret is bővíteni kellett. Színdarabjai közül több
nyert rangos színházi díjat.
Hangulatos nyári esték színhelye az egykor
rózsakertjéről híres Szabadtéri Színpad, ahol
könnyed, vidám darabok várják a kultúra sze-
relmeseit.

Tipp: ha nyár végére
időztjük a városlátoga-
tást, részesei lehetünk a
színes VIDOR Fesztiválnak

JÓSA ANDRÁS MÚZEUM

Egy lelkes, régészként is tevékenykedő orvosnak köszönheti létét a múzeum. A Jósa András által alapított és az utódok által gyarapított gyűjteményei közül kiemelkedik az országosan is elismert bronz- és honfoglaláskori lelete, de aranykincsei is számos látogatót vonzanak.

KÁLLAY GYŰJTEMÉNY

Kállay Miklós egykori miniszterelnök házában rendezték be a Kállay Gyűjteményt, mely a Kállay család relikviái és a különböző rendjel gyűjtemények mellett interaktív várostörténeti kiállítással csábítja a látogatókat.

Nyíregyháza

SZINDBÁD SZÍNHÁZTÖR- TÉNETI RENDEZVÉNYTÉR

Kezdetben katonatisztek lakóhelyeként szolgált, majd rövid ideig gőzfürdő is működött az épületben. Jelenleg a kultúra és gasztronómia ötvöződik itt. A színházi jegyiroda mellett egy színháztörténeti korokat megidéző kiállítás, színészlegendák portréi, 3D-s mozi, valamint kávézó és étterem is helyet kapott.

GÖRÖGKATOLIKUS MÚZEUM

A görögkatolikusok történelmének és kultúrájának egy szegletét mutatja be a gyűjtemény a 17-18. századi ikonokon, ikonosztázion faragványokon, 16-19. századi liturgikus tárgyakon keresztül, amelyek egy része mára már eltűnt fatemplomokból, illetve késő barokk görögkatolikus templomokból maradtak fent.

SÓSTÓGYÓGYFÜRDŐ

Mindössze 5 kilométert kell megtenni Nyíregyháza belvárosából Sóstógyógyfürdőig, de egy teljesen más világba érkezünk. Az erdővel körülvett üdülőkör, központjában a névadó tóval, a 20. század elején kialakított park századfordulós épületeivel rabul ejti a látogatót. A kikapcsolódásról az Európa hírváros állatpark, a gyógy- és termálvizes fürdők, valamint a népi építészetet a hagyományok bemutatásával ötvöző múzeumfaluk gondoskodik.

Tipp: tavasztól őszig tömegeket vonz a zenélő szökőkút, hagyjuk magunkat mi is elvarázsolni a zene és fény játéka által

Nyíregyháza

SÓSTÓI-ERDŐ

Bár már farkasok és vadmacskák nem élnek a Sóstói-erdőben, de a 370 hektáros, zömében tölgyből és akácból álló erdőben láthatunk még őzeket, ha szerencsénk van, macskabaglyot vagy fekete gólyát is megpillanthatunk. A város „tüdeje” tanösvényeivel, tornapályájával a helyiek és a turisták kedvenc kirándulókörterülete.

Tipp: egy séta a tanösvényen nemcsak a testet frissíti fel, hanem a szellemet is táplálja, miközben Krúdy A nyíregyházi beduinok című művét olvassuk

Nyíregyháza

SÓSTÓI MÚZEUMFALU

Tipp: egy finom tea az itt termesztett gyógynövényekből nyáron felfrissít, hideg napokon felmelegít

Hangulatos portáival, mesterségek, népszokások bemutatóival régmúlt időket idéz meg a múzeumfalu. Hogyan éltek, hogyan tanultak, mit ettek és hogyan ünnepeltek egykor megyénk falvaiban? A válasz megtalálható a skanzenben. Találkozhatunk itt a Felső-Tisza-vidékre jellemző fakazettás templommal, fa harangtoronnyal, de látható még szárazmalom, iskola, vagy akár temetőben is sétálhatnak a látogatók.

NYÍREGYHÁZI ÁLLATPARK

A legek állatkertjének is nevezett Nyíregyházi Állatpark egy 35 hektáros tölgyerdőben található, ahol 500 faj 5000 egyede él természeteshez közeli kifutókban.

A saját kategóriájában az Európa Legjobb Állatkertje címet többször elnyert állatparkban olyan különlegességek tekinthetők meg, mint a szumátrai tigris, komodói varánusz vagy az indiai orrszarvú.

Nyíregyháza

Tipp: a 35 hektár fel-fedezéséhez igénybe vehetjük a KocsikáZoo állatparki kisbuszt

Nyíregyháza

AQUARIUS ÉLMÉNY- ÉS PARKFÜRDŐ

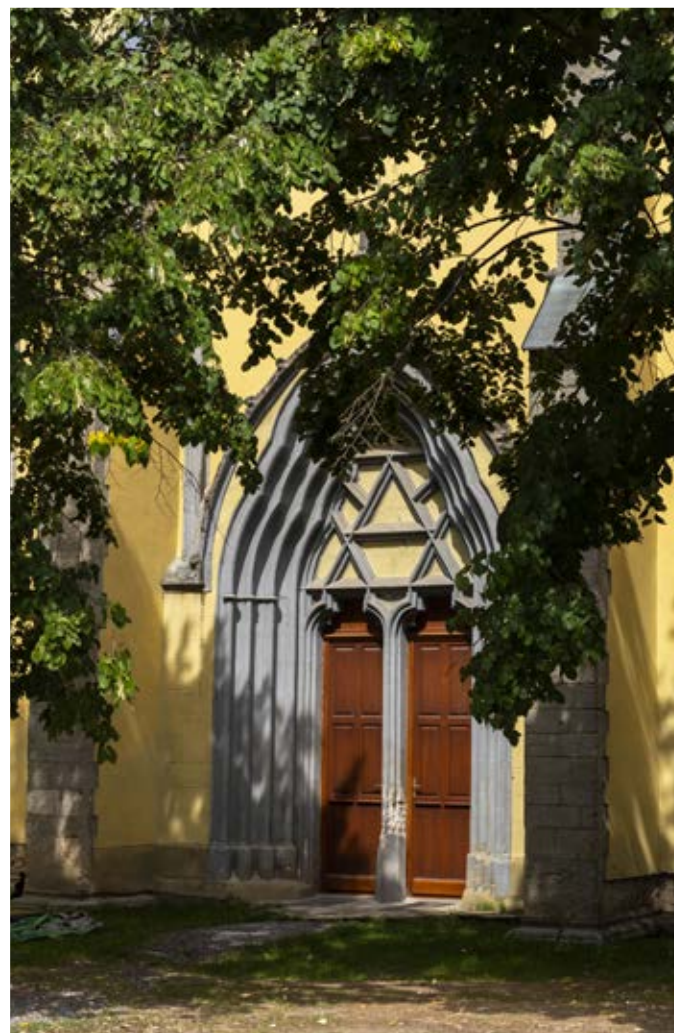
Az üdülõhely központjában található többgenerációs fürdő szolgáltatásai az év minden időszakában igénybevehetõek. A fedett élményfürdõ termávilága regenerálódást, élményvilága szórakozást biztosít, a gyermekvilágban pedig a legkisebbek játszhathatnak önfeledten.

A Parkfürdõ egyedülálló növénykultúrával rendelkező parkban a nyári hónapokban várja vendégeit, ahol csúszdák és medencék mellett Magyarország legnagyobb poolbárja teszi teljessé a felüdülést.

Beregszász

AZ EGYKORI SZÁSZ VÁROS

SZENT KERESZT FELMAGASZTALÁSA TEMLOM

A Vérke patak partján álló templom elődjét valószínűleg a II. Géza király által betelepített szász arany- és sóbányászok alapították, melynek emlékét ma már csak az északi kapu fölé beépített gyámkövek őrzik – az egyik emberfejet, a másik egy állatfejet ábrázol. A ma látható római katolikus templomot 1418 körül emelték, de az idők során nem kímélték a tatár, lengyel hadak és egyéb háborús pusztítások, teljes helyreállítására a Schönborn grófok idejében, 1839-46 között került sor.

A gótikus elemek legtisztábban a szentélyben maradtak fent a hálóboltozattal és Kálvária főoltárral. A ma is működő orgonát a budapesti Rieger Testvérek építették. Érdeemes felkapaszkodni a toronyba, ahonnan remek kilátás nyílik a városra.

Tipp: a pontos időt az itt található napóráról is leolvashatjuk

Beregszász

ÚRI KASZINÓ

A jelenleg Arany Páva néven működő hotel és étterem egykor Úri Kaszinóként a vármegye társadalmi és kulturális életének központja volt. A szecessziós épület falán két emléktábla őrzi Széchenyi István és Móra Ferenc beregszászi látogatásának emlékét.

BEREG VÁRMEGYEI MAGYAR KIRÁLYI TÖRVÉNYSZÉK

1909-re épült fel Beregszász legimpozánsabb épülete, a Bereg Vármegyei Magyar Királyi Törvényszék, melyben ma a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola működik. Homlokzatát a magyar történelmi címer díszíti.

BETHLEN-RÁKÓCZI-KASTÉLY

A Bethlen Gábor erdélyi fejedelem által építtetett kastély a Thököly-felkelés idején leégett, később II. Rákóczi Ferenc állíttatta helyre. A kastélyban működik a Beregvidéki Múzeum, mely Beregszász és vidékének történelmét mutatja be.

FEDÁK-KÚRIA

A 20. század eleji magyar operett egyik legnépszerűbb primadonnája, Fedák Sári Beregszászon született, s városához mindig is ragaszkodott. Állítólag egyik főszerepéért kapott gázsiból építtették fel szülei a ma is látható kúriát.

Tipp: keressük meg a belvárosban Fedák Sári szobrát és készítsünk egy hangulatos fotót a színésznővel!

A térség

TIPPEK NYÍREGYHÁZA ÉS BEREKSZÁSZ KÖZÖTTI ÚTVONALON

VAY-KASTÉLY, VAJA

A Vay család a megye legrégebbi nemesi közé tartozott. Reneszánsz kastélyuk a 17. század elején épült, melyet a század közepén bővítettek az északi-toronnyal. Végleges arculatát a 18. század elején nyerte el a déli-torony elkészültével. II. Rákóczi Ferenc kétszer járt Vaján, a kastély volt a színhelye a szatmári békét megelőző tárgyalásoknak. Jelenleg múzeumként működik, melynek kiállításai Rákóczi fejedelem korát és a Vay család történetét mutatják be.

KÁLLAY-KÚRIA, KÁLLÓSEMJÉN

Az 1700-as évek közepén épült barokk kúriában berendezett kiállítás leglátványosabb eleme a Kállay Miklós miniszterelnök által is használt Ford A modell.

Tipp: Próbáljuk ki, milyen vezetni egy 1931-ben készült autómobilt

A térség

REFORMÁTUS TEMPLOM, TÁKOS

Az 1766-ban épült „mezítlás Notre Dame” a magyarországi népi építészet gyöngysze-
me. Deszkamennyezete növénymotívumok-
kal díszített 58 kazettából áll. A templom
mellett található fa harangtornyot eredeti
rajzok alapján építették újjá.

BEREGI MÚZEUM, VÁSÁROSNAMÉNY

A Tisza-parti város központjában található
barokk Tomcsányi-kastélyban kapott helyet
a múzeum. Az épületet a térségben megha-
tározó szerepet betöltő Lónyayak építették a
18. század elején, mely később öröklés útján
került a Tomcsányi család birtokába. A mú-
zeum két főbb gyűjteményéről híres; a falusi
élet egyik legfontosabb alapanyagáról, a
vászonról és a kezdetben elsősorban a ne-
mesi kastélyok és udvarházak díszait jelentő,
majd később a kismesesi és polgárcsaládok-
nál is elterjedt öntöttvas kályhákrol.

VÍZIMALOM, TÚRISTVÁNDI

Romantikus környezetben, a Túr
folyó partján áll a ma is működőképes
18. századi, három kerekű – Európában,
az egyetlen ilyen felépítésű és méretű –
vízimalom.

Tipp: Három erkélyéről
csodálatos látványban
lehet részünk

DÉGENFELD- KASTÉLY, BAKTALÓRÁNTHÁZA

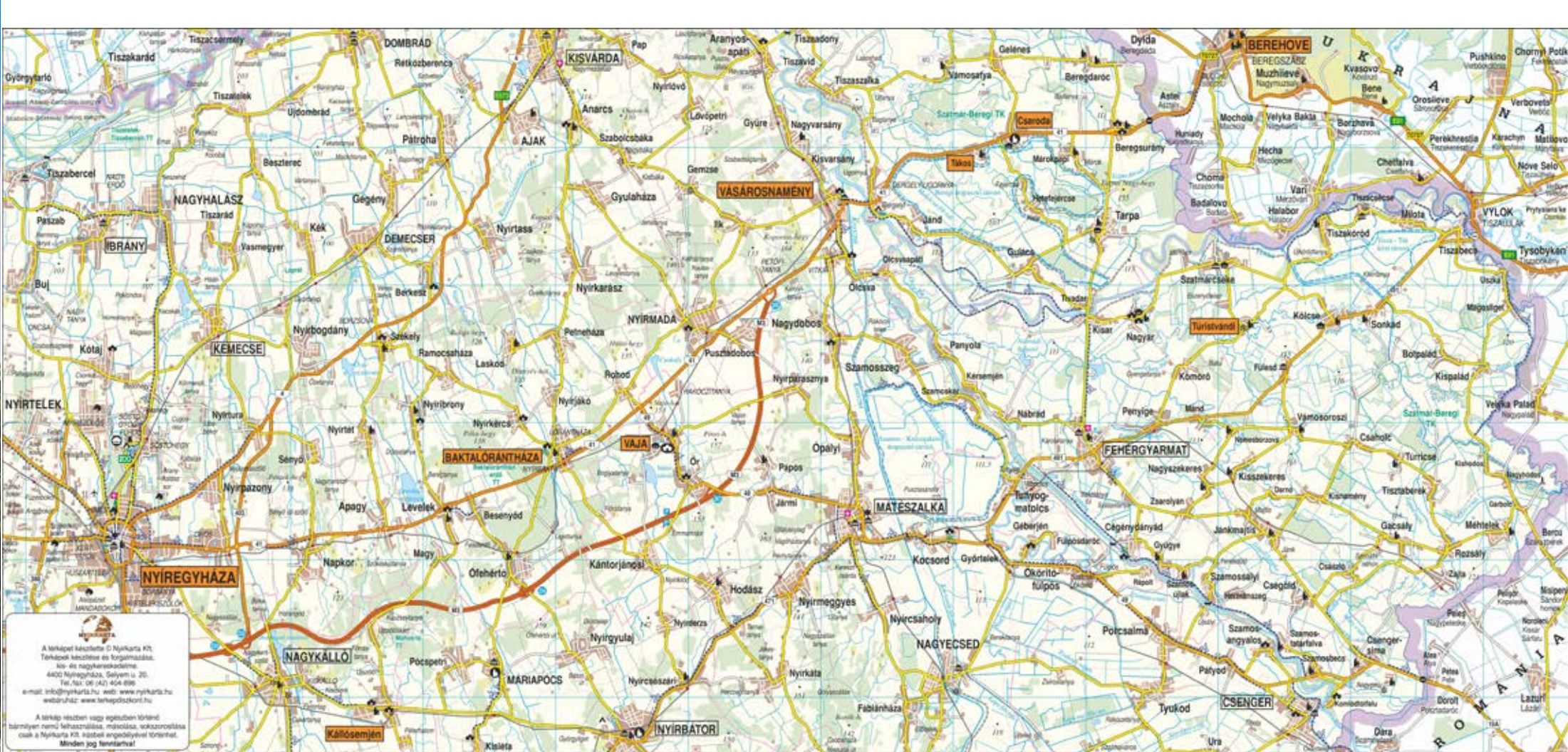
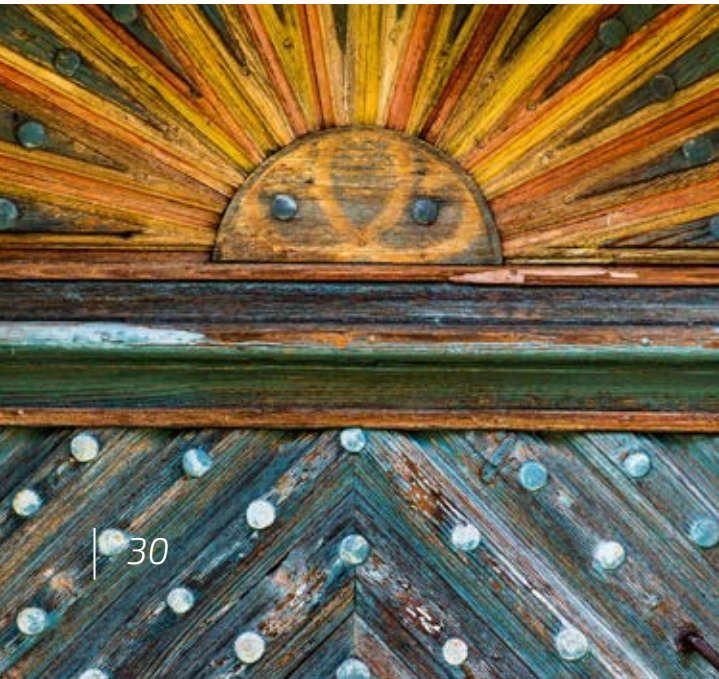
Az erdő ölelésében található az
egykori Dégenfeld-kastély, mely
ma interaktív kastélmúzeumként
működik. A legmodernebb techni-
kai eszközökön keresztül ismerhe-
tő meg a Nyíregyházától 30 km-re
lévő település és környékének
múltja; a bronzkortól egészen a
19. század végéig.

A térség

REFORMÁTUS TEMPLOM, CSARODA

A 13. században épült templomba belépőt mo-
solygó szentek köszöntik. A kecses templom
belsejében az alakos freskók mellett növény-
indás minták is találhatók, melyeket a refor-
máció utáni időkben festettek.

BEREGSZÁSI TURISZTIKAI INFORMÁCIÓS IRODA

90202 Beregszász, II. Rákóczi Ferenc tér 6.
Tel.: +380 96 476 4858
E-mail: tourinformberegovo@gmail.com
Web: www.berehovo-tour.info/

TOURINFORM SÓSTÓGYÓGYFÜRDŐ

H-4431 Nyíregyháza-Sóstógyógyfürdő, Sóstói út
(a Nyíregyházi Állatpark bejáratánál)
Tel.: +36 30 881 3315; E-mail: sostofurdo@tourinform.hu

NYÍREGYHÁZI TURISZTIKAI NONPROFIT KFT.

H-4400 Nyíregyháza, Kossuth tér 1.
Tel.: +36 42 310 735
E-mail: tdm@nyiregyhaza.info.hu
Web: www.nyiregyhaza.info.hu
Facebook: Visit Nyíregyháza

NYÍREGYHÁZA
TDM

